

# Fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder

Ämnet fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder behandlar enklare service och underhåll av cyklar och mopeder. Ämnet behandlar även cyklars och mopeders huvudkomponenter samt produkter, verktyg och utrustning för service, underhåll och enklare reparationer.

## Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om serviceverkstaden som arbetsplats, dess verksamheter, arbetsmiljöer och risker. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om cyklar och mopeder samt deras huvudkomponenter. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om vård och underhåll samt om enklare serviceåtgärder på cyklar och mopeder. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att utföra enklare serviceåtgärder och underhåll på cyklar och mopeder samt använda teknisk information, produkter och utrustning i arbetet.

Undervisningen ska bidra till att stimulera elevernas intresse för cyklar och mopeder samt bidra till förståelse av den betydelse cyklar och mopeder har inom samhälls- och arbetsliv. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner som tillämpas på arbetsplatsen och bestämmelser som reglerar arbetet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt inom fordonsvård och underhåll som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att använda tekniska begrepp och uttryck. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla en yrkesidentitet samt förmåga att kommunicera med både arbetskamrater och kunder. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över och samtala om arbetsuppgifter samt om den egna rollen i samband med olika arbetsprocesser.

*Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:*

- Kunskaper om serviceverkstaden som arbetsplats samt om olika arbetsmiljöer och risker i en serviceverkstad inrättad för cyklar och mopeder.
- Kunskaper om cyklar och mopeder, deras huvudkomponenter och användningsområden.

- Kunskaper om servicebehov och olika serviceåtgärder samt om vård och underhåll av olika cyklar och mopeder.
- Förmåga att utföra enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av cyklar och mopeder.
- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.
- Förmåga att använda vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

## Nivåer i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder

- Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet fordonsvård och underhållsteknik.

## Nivå 1, 200 poäng

### Nivåkod: FORA1N0

### Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – cyklar och mopeder på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Orientering om serviceverkstaden som arbetsplats samt dess olika arbetsmiljöer och risker.
- Handverktyg, utrustning, material och produkter samt olika användningsområden för dessa i samband med fordonsvård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Metoder för riskbedömning i samband med arbeten på elektrifierade cyklar och mopeder.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och agerande i händelse av brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.
- Cyklars och mopeders uppbyggnad, huvudkomponenter och funktion i förhållande till respektive användningsområde samt deras betydelse inom samhälls- och arbetsliv.
- Service-, vård- och underhållsbehov hos olika cyklar och mopeder.
- Metoder för byte av enklare servicedetaljer, hjul och däck på cyklar och mopeder.
- Uppbyggnad och användning av serviceprotokoll i samband med enklare serviceåtgärder på cyklar och mopeder samt betydelsen av service för funktion, trafiksäkerhet och miljö.
- Vård och underhåll av cyklar och mopeder.
- Enklare serviceåtgärder på cyklar och mopeder, till exempel kontroll, smörjning, påfyllning och justering enligt serviceschema.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med vård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete enligt rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Riskbedömning i samband med arbete på elektrifierade cyklar och mopeder.

- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Ansvarsfull hantering av kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

## Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

### **Betyget E**

Eleven visar **vissa kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **vissa kunskaper** om cyklar och mopeder samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **vissa kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika cyklar och mopeder.

Eleven utför med **viss säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av cyklar och mopeder.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **viss säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

### **Betyget D**

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

### **Betyget C**

Eleven visar **kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **kunskaper** om cyklar och mopeder samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika cyklar och mopeder.

Eleven utför med **säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av cyklar och mopeder.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

## **Betyget B**

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

## **Betyget A**

Eleven visar **goda kunskaper** om serviceverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **goda kunskaper** om cyklar och mopeder samt deras huvudkomponenter, uppbyggnad, funktion och användningsområden.

Eleven visar **goda kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika cyklar och mopeder.

Eleven utför med **god säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av cyklar och mopeder.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **god säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.